arrasate

eskola agenda

2014-2015

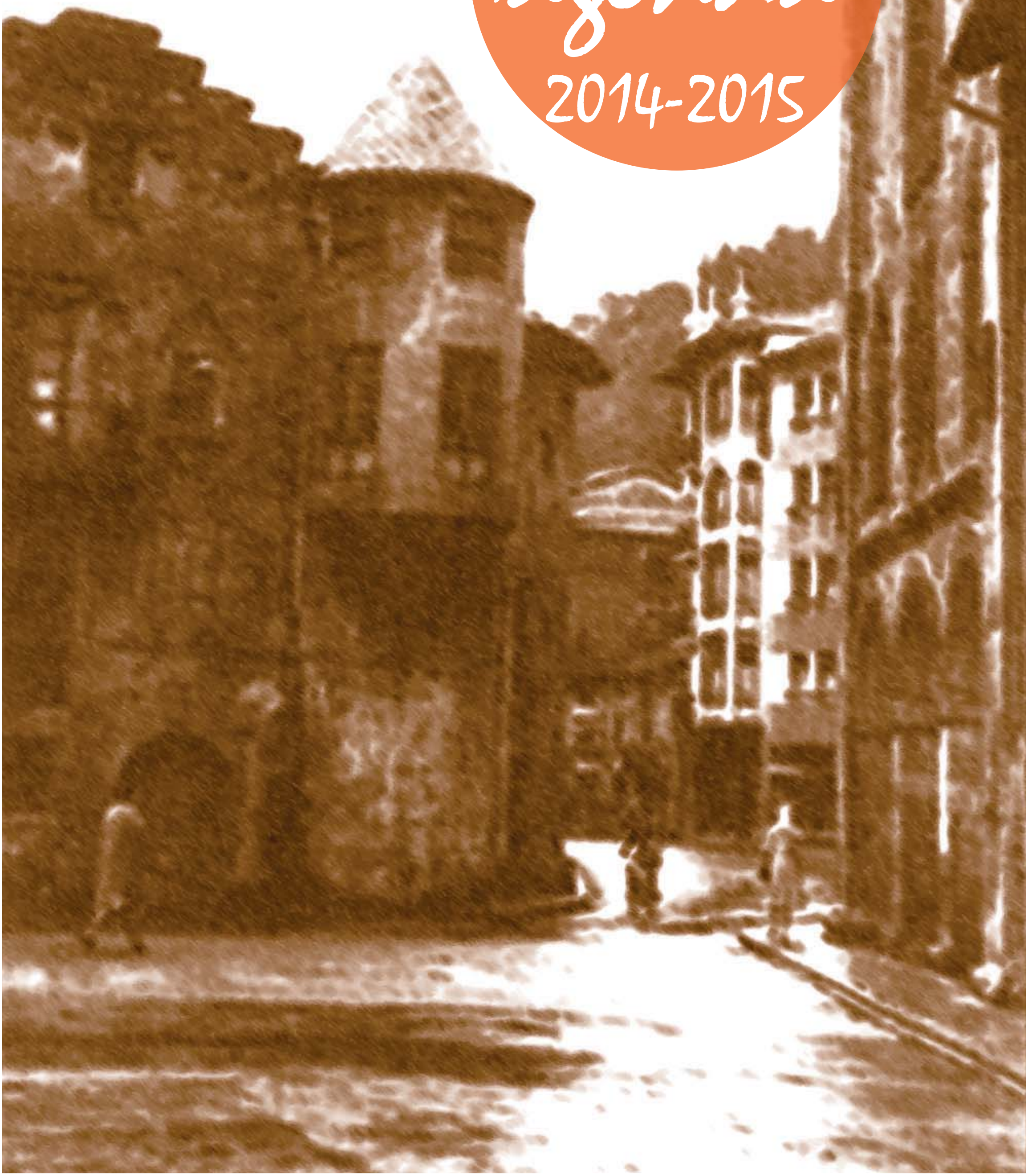

kutxabank
Azkenik gure neurrirako plana!
Gaztedi
Plana
Behar duzun guztia hemen:
www.kutxabank.es

eskola agenda

2014-2015

Argitaratzailea: Arrasateko Udala.Hezkuntza saila.

Babeslea: Kutxa

Egileak: Arrasateko Udaleko Hezkuntza saila, Txatxilipurdirekin, AEDrekin, Arizmendi ikastolarekin, eta Arrasate Herri Eskolarekin elkarlanean.

Arrasateko udala: www.arrasate-mondragon.net
Txatxilipurdi:www.txatxilipurdi.com
AED:www.aedelkartea.com
Arizmendi ikastola: www.arizmendi.eu
Arrasate Herri Eskola: www.goieskola.net/arrasateherrieskola/sarrera.cfm.

Argazkiak: (Azalekoa Letona artxiboko argazkia da). Arrasateko Udal Artxibokoak dira: 12..eta 119 orrialdetakoak. 93.eta 105 orrialdeetakoak. C.C BY-SA. Gipuzkoako Foru Aldundiaren "Gure Gipuzkoa" bildumakoa dira. 31, 67., 104, 131, orrialdeetako argazkiak Indalecio Ojangurenen argazkiak dira C.C BY-SA. Gipuzkoako Foru Aldundiaren "Gure Gipuzkoa" bildumakoa. 130 orrikoa OMU enpresaren web orritik ekarritakoa da. .131.orriko argazkia *"Uribarri auzo baten historia"*.liburutik ekarritakoa da .Jone Bergaretxe.Arrasateko udala.2007.66 orriko argazkia "Malbe" liburutik ekarritako argazkia da. Arrasateko udala 2008. Joseba Garitaonaindia eta Marixol Iparragirre.42.orriko argazkia Fiestas euskaras de Mondragon 1896.Koldo Mitxelena liburutegiaren fondoa.Euskal erria aldizkaritik ekarritakoa da. Arrasateko Udalaren Hezkuntza saila.

Testuak: Arrasateko Udaleko Hezkuntza saila. Txatxilipurdi. AED.

Bibliografia: Urtxintxa.Jose Letona eta Jose Maria Urangaren artxiboak.. Gotzon Arzelus Garai " *Arrasateko baserri-auzoetako bideak*".Arrasateko udala 1995. 1995. Iñigo Ramirez de Okariz Telleria: "*Arrasate gure herria*".Arrasateko udala 1993."*Uribarri auzo baten historia*".JOne Bergaretxe.Arrasteko udala.2007."*La primera cooperatiba de Mondragon*"Diario Vasco 2007."*Malbe-Ur eta larre libreak*" Marixol Iparragirre eta Joseba Garitaonandia. Arrasateko udala. 2008. "*Larre askeen alde borrokatu zuen artzaina*". Argia astekaria- Iker Barandiaran 2009.Udako Ingurumen Eskola Informazioa Arrasateko Udala.".Euskal erria aldizkaria" Fiestas euskaras de Mondragon 1896.Koldo Mitxelena liburutegiaren fondoa.Euskal erria aldizkaria. Hezkuntza saileko "Arrasate ezagutzen" bildumaren unitate didaktikoen gida pedagogikoak

Inprimategia: Gertu, Oñati

L.G.: SS-978-2011

norberaren datuak

Nire datuak

izena .... jaioteguna ....

abizenak ....

helbidea ....

herria .... posta kodea ....

telefonoa .... e-maila ....

ikastetxea .... ikasgela ....

tutorea ....

odol taldea ....

alergiak ....

....

....

....

....

2014

agorra — iraila

A	M	E	E	E	Z	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

urrixe — urria

A	M	E	E	E	Z	D
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

zemendixe — azaroa

A	M	E	E	E	Z	D
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

lotazille — abendua

A	M	E	E	E	Z	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

eskola egutegia

2014 2015

2015

ilbaltza — urtarrila

A	M	E	E	E	Z	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

katuille — otsaila

A	M	E	E	E	Z	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	

martixe — martxoa

A	M	E	E	E	Z	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23/ 30	24/ 31	25	26	27	28	29

aprille — apirila

A	M	E	E	E	Z	D
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

loraille — maiatza

A	M	E	E	E	Z	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

bagille — ekaina

A	M	E	E	E	Z	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

eskolako ordutegia

	astelehena	martizena	eguaztena	eguena	eguakotxa

2014 2015

Agorra iraila

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Urrixe urria

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

2014 2015

Zemendixe azaroa

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Lotazille abendua

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

2014 2015

Ilbaltza	urtarrila	Katuille	otsaila
1		1	
2		2	
3		3	
4		4	
5		5	
6		6	
7		7	
8		8	
9		9	
10		10	
11		11	
12		12	
13		13	
14		14	
15		15	
16		16	
17		17	
18		18	
19		19	
20		20	
21		21	
22		22	
23		23	
24		24	
25		25	
26		26	
27		27	
28		28	
29			
30			
31			

2014 2015

Martixe martxoa

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

Aprille apirila

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Loraille maiatza

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

Bagille ekaina

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

arrasate

Musakola auzoa, 1960ko hamarkadan

Arrasate dau Deba eta Aramaixo errekek sortzen dauien ibarren lurretan. 34,20 km^2 du luze-zabaleran ta Euskal Herriko Gipuzkoako hego mendebaldien dau, Debagoieneko eskualdien.

Erdiguniek ta bederatzi auzok osatzen daue herrixe, ta bakotxak bere nortasune dauko.

Igez auzuen artean komuniketako dauzen bidiek ezauketan genituen hainbat ibilbide eginaz eta aurten gure auzoen kale izenak eta auzobideak. Auzobide batzuk Udalak 1899. urtean onarturiko 61 auzobide guztixek zeintzuk zien agerketan die, Garagartzako auzotar bati arrazoia ematen Kanpanzar bidie Udalak inbentarioan sartu euelako.

Aurten be, ohitura dogun moduen, auzoz auzo fan gare historia deskubriruten, ta gureko geunke ikasleen gurasuek izetie bidaia horren lagunek, agendaren pasarte honeik seme-alabekin edo bakarrik ezautu eta gozetako.

Hortik aparte, gurasoei be eskatu gura dutzeu agenda honetan agerketan dien kaleak eta auzobideak familian lantzeko, auzoa ahalik eta onduen ezauketako.

Ezaune da, herrixen, euskera egoera txarrien izan zala, ia galtzeko zorian, bañe danon aleginarekin geruau ta gehixauk jakin ta ibiltten dogu. Hortik bidetik jarraiketako eta euskararen trasmisioaren garrantziez jabetute, hainbat pertsonan hausnarketak ekarri ditugu agendara, eskola komunitatie sentsibilizetako. Horrekin batera Arrasateko euskalkixen hainbat berba eta esamolde jarri ditugu gure euskalkixe geruau ta gehixauk jakin ta ibiltteko.

Bada, agenda honen bidez aleginduko gare Arrasateko ingurue ta historixie ezauketan ta gure euskalkixen sakonketan, gure euskara trasmitiruten, jolastuaz, ikasiaz ta bierra egiñez

abestiak

herria eta hizkuntza (Xalbador/Mikel Laboa)

Iragan egun batez, ostatu batean
bi lagun ari ziren ez ta ba betean;
biak ziren euskaldun zintzoak ustean,
hala ere ezin adi elgarren artean;
entzuten egona naiz omore tristean.

Ez dut osorik hartu baten parabola,
erderaz mintza baitzen, berak jakin nola:
gure herri maiteaz zuela axola,
hau, bere gain baharra, bertzen men dagola,
"Gora euskal-herria", frantsesez ziola.

Bertzea oldartu zen euskera garbian:
"Gure hizkuntza ez da galduko agian!
Hori dugu berexik guk Euskal-herrian,
Gainerakotan gaude bertzen negurrian;
frantses eginak gira joan den aspaldian!"

Bi gizon horietan, zugaitz onekoa
batek ondoan zuen, bertzeak ostoa;
gauza arrado hori ez dut gustokoa,
mendian bizi arren, dut ikustekoa
gaztainaren aldaxkez jantzirik pagoa.

Bat herria goratzen arrotz baten gisa,
arrotz nahiak berriz herriaren hitza;
gureak ja egin du, gaiten garbi mintza,
lano pean bezala galduak gabiltza,
ez daizke bi nagusi batean zerbiltza!

Elgarri direlakotz bi gizon jazarri,
gauza bat bera dute bi pusketan zarri;
gauza bat bera dute bi pusketan zarri;
erakatxi hahi dut nik puskak elgarri,
gure hizkuntza eta gure Euskal-herria.

Konparatzen baitut izaite bateri.
Anai-arrebak, entzun ene aho-otsa:
izaite bat ez daike hezur hutsez osa;
herria da gorputza, hizkuntza bihotza;
bertzetik berextean bitarik bakotxa,
izaite horrendako segurra hil hotza.

Batzu herriaz orroit, euskeraz ahantzi
bertzek euskera maite, herria gaitzetsi;
hizkuntza ta herria berex ez doatzi,
berek nahi daukute konpreniarazi
bata bertzea gabe daizkela bizi.

• txantxibiri kamino

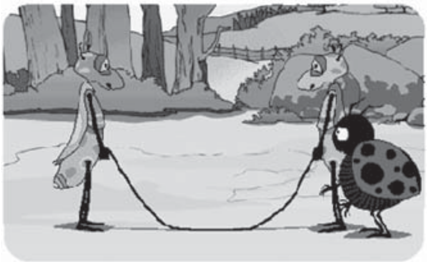

Adina: 6 urtetik aurrera

Kopurua: Gutxienez 3

Materiala: Soka

Espazioa: Kalean jolasteko aproposa da,
baina gela zabal batean ere egin daiteke, gelak nahikoa altuera badu

Iruditan: ikusi

MATERIALA: MP3 (1.3 Mb.) Realplayer (216.6 Kb.)

AZALPENA

1.-Bi lagunek sokari eragiten diote eta beste bat saltoka arituko da abestiak irauten duen bitartean. Salto egiteko modua ezberdina da abestiaren bi zatietan.

2.-Lehenengo zatian saltoka ari den lagunak bi salto sokaren gainetik eman behar ditu eta jarraian beste bi salto sokaren azpitik: TXANTXIBIRI KAMINO: hiru salto arrunt EZ DAUKA DIRURIK: sokari eragiten diotenek soka altxatuko dute eta saltatzailearen buru gainean sokari bi bira emango dizkiote. Mugimendu berak errepikatuko dira hurrengo sei esaldietan.

3.-Abestiaren bigarren zatian salto guztiak soka gainetik egin behar dira, baina abiadura aldatuta. Zenbakiak abesterakoan poliki egin behar dira saltoak. TXANTXIBIRI esaterakoan, ordea, bi salto azkar egin behar dira.

ESAMOLDEAK

SOKARI ERAGIN: Soka eman. Adibidez: Itziarrek eta Mikelek sokari eragingo diote. Itzaiarrek eta Mikelek soka emango dute.

HUTS EGIN: Gaizki egin. Adibidez: Mattinek huts egin du, sokarekin trabatu delako.

(URTXINTXAREN AISIA.NET gunetik hartua.)

• oinetako itsuak

Adina: 5 urtetik aurrera

Kopurua: Gutxienez 4 (hobe gehiago)

Materiala: Jokalarien erdiak zapi bana edukiko du

Espazioa: Nahiko toki zabala

Iruditan: ikusi

AZALPENA

1.-Jolaskideak binaka jarriko dira. Bikote bakoitzeko kide bat “itsua” izango da, eta bestea, “itsuaurrekoa”. Itsuaurrekoek itsuei zapi bana jarriko diete, begiak estaltzeko.

2.-Itsuak jolastokiaren alde batean jarriko dira, eta itsuaurrekoak, berriz, beste aldean. Bien artean zortzi metroko tartea utziko da, gutxi gorabehera. Itsuaurrekoen papera egiten dutenek oinetakoak erantziko dituzte eta jolastokiaren erdian jarriko dituzte. Oinetako guztiek batera egon behar dute, nahaspilatuta.

3.-Agindua emango da jolasari hasiera emateko. Jolasaren helburua itsuek bere bikotekidearen oinetakoak aurkitzea eta hari eramatea da. Horretarako itsuaurrekoak lagunduko dio aginduak emanez. Itsuaurrekoek ezin dute dauden tokitik mugitu. Ahotsa bakarrik erabil dezakete. Adibidez, itsuari aginduko diote: eskuinera, aurrera, ezkerrera, atzera...”.

4.-Itsu guztiek bikotekideen oinetakoak lortu dituztenean, paperak aldatuko dira eta berriro hasieratik hasiko dute jolasa.

ESAMOLDEAK

- ITSUA
  (jolas honetan, zapiarekin begiak estaltzen zaizkiona).
- ITSUAURREKOA
  (jolas honetan, itsuari aginduak ematen dizkion jokalaria).
  Adibidez:
  Bikote honetan nor da itsua?
  Zozketa egin ondoren, Joxepari egokitu zaio itsua izatea.
  Beraz, Joxepa itsua izango da, eta Miren bere itsuaurrekoa.

(URTXINTXAREN AISIA.NET gunetik hartua.)

jolasak > txingoka

• eskaileretan txingoka

Adina: 6 urtetik aurrera

Kopurua: Gutxienez 2

Materiala: Harritxoa

Espazioa: Eskailerak

Iruditan: ikusi

AZALPENA

1.-Eskailerak aukeratu behar dira eta eskailera-maila bakoitzean izen bana jarri: ITSASOA, LURRA, HODEIAK, ZERUA, ILARGIA eta EGUZKIA. Gerta daiteke eskailera kopuruaren arabera hitzak gehitu (IZARRAK, PLANETAK...) edo kendu behar izatea.

2.-Hastea egokitu zaionak harria lehendabiziko eskailera-mailara botako du (itsasora). Maila honen gainetik salto egingo du eta beste maila guztiak hanka baten gainean goraka eta beheraka pasatuko ditu. Jaisterakoan, harria dagoen mailara iristen denean, oinarekin joko du harria eta maila horretatik kanpo botako du.

3.-Jolasak berdin jarraituko du baina beste maila guztiekin. Bigarren txandan, harria bigarren mailara botako du (lurra) eta eskailerak, txingoka, gora eta behera pasatuko ditu. Gora aldera joaterakoan, ezingo du harria dagoen maila zapaldu eta gainetik salto egin beharko du. Behera jaisterakoan, ordea, harria dagoen mailara iristerakoan, oinarekin joko du, mailaz maila beheraino iritsi arte.

4.-Jokalari batek maila guztiak huts egin gabe pasatzen baditu, maila guztiekin aurreko puntuetan azaldutakoa egiten badu, maila bati bere izena jartzeko aukera izango du. Horretarako nahi duen mailara botako du harria eta maila honen gainean bere izena idatziko du. Hortik aurrera beste inork ezingo du bere maila zapaldu.

5.-Jolasa maila guztiei izena jartzen zaienean bukatuko

ESAMOLDEAK

Jolasa izendatzeko beste modu batzuk:

- TXINGOKA, ASTEKO EGUNAK...
- TXINTXU (Honelako jolasetan harria izendatzeko Durangaldean erabiltzen zen izena).
- HUTS EGIN: Gaizki egin, kale egin (lurra bi hanketan zapaltzea edo harria behar den tokira ez botatzea).
- TXILINTXANGO: Txingoka ibili.

(URTXINTXAREN AISIA.NET gunetik hartua.)

› Garagartza auzoa

› Istizabal kalea

GARAGARTZA
kaleak eta hainbat auzobide

KALEAK	1899KO AUZOBIDEAK	BESTE AUZOBIDE BATZUK
Istizabal	Bizcay bide	Aginaingo estrada
Garagartza	Lejarazu bide	Arkotxa bidea
	Liciota bide	Arlabango bidea
	Udala aldea	Astabide
	Elizabide	Bostate bidea
	Echebarri aldea	Madarixa bidea
	Aquiso bide	Garagartza bidea
	Campazar bide	Karraskain bidea
	Zarazaga bide	Munaiturri erregebidea

"Hitzak ez du antzik xaboiarekin. Zenbat eta gehiago erabili xaboia, orduan eta urrituago eta gastatuago; hitzak, ordea, alderantziz, zenbat eta erabiliago orduan eta aberatsago. Euskara aurrera aterako al den galdetzen didazu. Erabiliz gero aterako da; bestela, ez". Bernardo Atxaga

astelehena 1

martizena 2

eguaztena 3

A	M	E	E	E	Z	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

eguena 4

eguakotxa 5

zapatue 6

domeka 7

Eguna

Gaia

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 8

martizena 9

eguaztena 10

A	M	E	E	E	Z	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

eguena 11

eguakotxa 12

zapatue 13

domeka 14

Eguna

Gaia

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

«Mendeetan zehar euskarak izan duen erreprodukzio-mekanismorik onena, leialena, familia bidezko jarraipena izan da» Iñaki Arruti

astelehena 15

martizena 16

eguaztena 17

A	M	E	E	E	Z	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

agorra

eguena 18

eguakotxa 19

zapatue 20

domeka 21

Eguna

Gaia

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 22

martizena 23

eguaztena 24

Amamia euki

A	M	E	E	E	Z	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

eguena 25

eguakotxa 26

zapatue 27

domeka 28

Eguna..........

Gaia..........

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

"Euskararen egiazko misterioa iraupena da, ez jatorria"
Koldo Mitxelena

astelehena 29

Garagartzan San Migelak

martizena 30

eguaztena 1

A	M	E	E	E	Z	D
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

urrixe

eguena 2

eguakotxa 3

Maritxu Kajoi

zapatue 4

domeka 5

Eguna

Gaia

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

Bizcay bide.

Garagartzatik Bizkaira joateko garagartzarrek erabiltzen zuten bideak Bizcay bide (1899) izena zuen. Bide hark Madarixako bidekurutzetik Karraskain eta Lejarazurantz hartzen zuen eta handik Larrazabal eta Besaide aldera. Besaidetik Urkiolara edo Elorrio aldera jotzen zuen bideak.

"Bizcay bide"tik Garagartzako produkturik tipikoena garraiatzen zuten, kipulatxoa, hain zuzen ere. 1936ko gerra baino lehen astoa zen garraiobide nagusiena eta Durango kipulatxoa banatzeko zentroa. Ostiral gauerdia baino lehenago irteten ziren kipulatxo karabanak Durangorantz, mendiak zeharkatuz, Durangoko azokara zapatu goizaldean heltzeko. Kipulatxoak saldutakoan itzultzen ziren auzora.

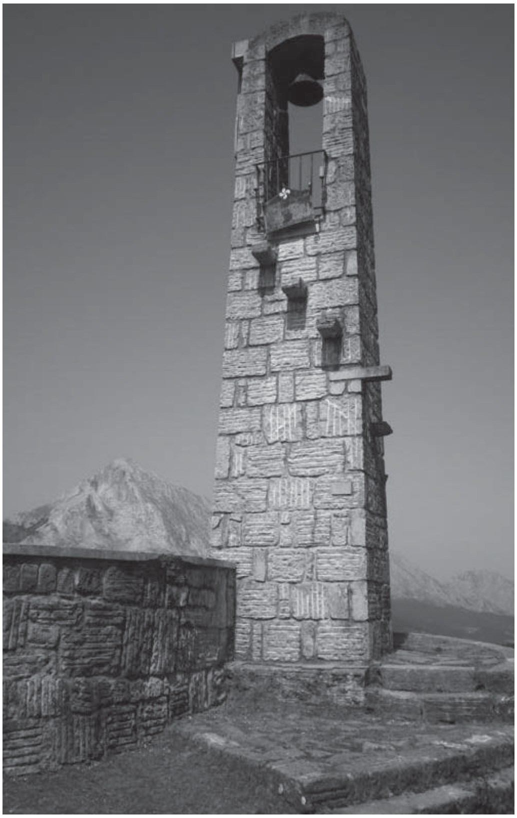

› Besaide

Duela 35 urte Aranzadi elkartearentzat Jose Letonak egindako lan batean zioen, garai hartan Garagartzako kipulatxoak eta porruak, zuzenean edo bitartekarien bidez, Bilbo, Gasteiz, Durango, Gernika eta Eibarrera esportatzen zirela.

› Arrasate pasealekua

› Biteri plaza

ERDIALDEKO
kaleak eta plazak

KALEAK/PLAZAK	KALEAK/PLAZAK	KALEAK/PLAZAK	KALEAK/PLAZAK
Alfontso X jakintsua	Gernika ibilbidea	Laubide plaza	San Frantzisko
Arrasate pasealekua	Plaza nagusia	Maala errebala	San Frantzisko errotonda
Azoka	Ignacio Zuloaga	Arano eta Garcia maisu-maistrak	Seber Altube plaza
Biteri etorbidea	Iparragirre	Markoalde	Uarkape
Biteri plaza	Iturriotz	Mondragones	Zarugalde
Bizkaia etorbidea	Jokin Zaitegi	Okendo	Zeharkale estalia
Erdiko kalea	Jose Letona plaza	Olarte	
San Bixente Ferrer	Jose Maira Eguren	Otalora litzentziaduna	Zerkaosteta
Ferrerias	Juan Karlos Gerra	Pablo Uranga	Zurgin kantoia
Garibai etorbidea	Kanpandorpea		Olarte kantoia
Gazteluondo	Jose Luis Iñarra pasealekua		

"Eraginkorrak izan nahi badugu, haurren euskalduntzea-
rekin batera helduena ere indartu beharko da. Eta
ikaste prozesua erabilera ohituren aldaketarekin lotu".
Joan Mari Larrarte

astelehena 6

martizena 7

eguaztena 8

A	M	E	E	E	Z	D
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

eguena 9

eguakotxa 10

zapatue 11

domeka 12

Eguna

Gaia

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 13

martizena 14

eguaztena 15

A	M	E	E	E	Z	D
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

eguena 16

eguakotxa 17

zapatue 18

domeka 19

Eguna..

Gaia..

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

Euskara eta elkarbizitza lotuta daude. Ze elkarbizitzaren korapiloan euskara ere badago, bai, baina euskara ere konponbidearen giltzetako bat da. Biak batera. Lorea Agirre

astelehena 20

martizena 21

eguaztena 22

A	M	E	E	E	Z	D
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

eguena 23

eguakotxa 24

zapatue 25

domeka 26

Eguna..

Gaia..

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 27

martizena 28

eguaztena 29

ENTRAMIA EUKI

A	M	E	E	E	Z	D
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

urrixe
xemendixe

eguena 30

eguakotxa 31

zapatue 1

domeka 2

Eguna..

Gaia..

....

....

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

http//guraso.com

1896ko Euskal Jaiak Arrasaten. "Bizi gaitezen beti euskaldunak gure ohitura onekin"

Antoine de Abbadik 1851. urtean lehendabiziko aldiz antolatu zituen lehengo euskal jaiak eta 1851 zein 1852. urteetan euskal pilota sustatzeko bereziki antolatu ziren.

1853. urtean pilota jokoa sustatzeari erantsi zioten olerki lehiaketa sonatua egitea eta ordutik lore joko bilakatu ziren Abbadiren festak, lehendabiziko jaiak urte honetan Urruñan egin zituen.

Jai hauen formatua hauxe izaten zen:

- Txistularien diana, Meza nagusia aginteekin., Pilota partiduak, "herri bazkaria", bertsolariak, kirol jokoak, abeltzaintza eta nekazaritza lehiaketak eta literatura zein musika lehiaketak. Irabazleek urrezko onza eta zilarrez estalitako makila jasotzen zuten.

*Gipuzkoako diputazioak jai hauen helburuak eta arrakasta ikusita, ekimen horietan oinarritu zen Gipuzkoako 18 herritan lehendabiziko euskara jaiak antolatzeko.

- Lehenak Arrasaten izan ziren, 1896ko uztailaren 4, 5, 6 eta 7an. Bertan Antonio Arzacek hitzaldia eman zuen euskaraz. Saridunak Pedro M. Otaño, Felipe Arrese, Francisco Alen, Domingo Agirre eta Jose Artola izan ziren.

Euskal erria aldizkariak kontatzen duenaren arabera, euskal festa haien alderik onena izan zen anaitasuna eta armonia zintzoa eta tradizionala, jende asko izan zela, bero handia egin zuela, hostaletan deserosotasunak izan arren, ez zela izan gatazkarik eta enfrentamendurik.ere ez

Donostiako Sociedad Coraleko hogei kantari, trenez eta diligentziaz etorri ziren jai hauetara kantatzera. Abeslari haiek beste batzuekin batera 1897ko urtarrilaren 21ean Orfeoi Donostiarra sortu zuten.

› 1896ko euskal jaiak

› Etxetxikiak kalea

› Zaldibar kalea

ZALDIBAR
kaleak, plazak eta hainbat auzobide

KALEAK/PLAZAK	KALEAK/PLAZAK	1899KO AUZOBIDEAK
Agerre	Jose Luis Iñarra pasealekua	Erreguebide edo Azuelabide
Aldai	Legargain (Musakola eta Zaldibar)	Echazuri bide
Aldagain	Makatzena	Santa Marina bide
Altamirazpi	Martxoak 8	Obenerreca
Aprendices	Nafarroa etorbidea	Macats bide
Deba etorbidea	Obenerreka	Aspobalts
Elma	Santa Marina	Conceciño estrada
Errekalde	Txaeta	Iturburu o San Antonio buru
Etxetxikiak	Zaldibar	
Euskal Herria plaza	Zalduspe	
Gernikako ibilbidea	Zubikoa	
Hondarribia		

azaroa

"Euskaldunok, besteetan gehiegi pentsatu gabe, geuk eta geurez zer egiteko garen horren arabera erakarriko ditugu edo uxatuko ditugu etorkinak
Julen Arexolaleiba.

astelehena 3

martizena 4

eguaztena 5

A	M	E	E	E	Z	D
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

xemendixe

eguena 6

eguakotxa 7

zapatue 8

domeka 9

Eguna..

Gaia..

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 10

martizena 11

eguaztena 12

A	M	E	E	E	Z	D
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

xemendixe

eguena 13

eguakotxa 14

zapatue 15

domeka 16

Eguna

Gaia

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

azaroa

“Herri txikiak ez gara munduaren parte txiki bat soilik; aitzitik, txikiak izan arren, unibertsaltasunaren duintasuna dugu”. Albert Bastardas

astelehena 17

martizena 18

eguaztena 19

A	M	E	E	E	Z	D
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

eguena 20

eguakotxa 21

zapatue 22

domeka 23

Eguna..

Gaia..

....

....

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 24

martizena 25

Emakumeen aurkako indarkeriaren eguna

eguaztena 26

ZAPUA EUKI

A	M	E	E	E	Z	D
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

xemendixe

eguena 27

eguakotxa 28

zapatue 29

domeka 30

San Andreseko ferixa

Eguna...

Gaia...

....

....

Tutorearen sinadura Gurasoen sinadura

http//guraso.com

Talleres Arrasate. Arrasateko lehendabiziko kooperatiba industriala.

Ulgor 1955ean sortu zuten Gasteizen eta 1956an Arrasatera etorri zen, baina kooperatibaren estatutuak 1959. urte arte ez zituzten onartu. Era berean, herrian, 1956an "Cooperativa de Mondragon San Jose de Guipuzkoa" kontsumo kooperatiba sortua zegoen herrian, baina egitaratu zen lehendabiziko kooperatiba industriala Arrasate kooperatiba izan zen.

Talleres Arrasate Cooperativa Industrial (TACI)k 1957ko ekainaren 14an sortu zen eta kooperatiba bezala estatutuak urte bereko azaroaren 11n onartu zituzten.

Estatutuetan azaltzen zen bere xedea "makinak, trokelak, tresnak eta abian jarri nahi zuten hainbat jarduera industrial ekoiztea eta saltzea" zela .

Lehendabiziko lantegia Zaldibar auzoko Legarreko pabiloi batean izan zuen, lokal hori Aranzabal y Compainiari erosi zion eta han 1962. urte arte izan ziren, San Andres auzora joan aurretik.

Egun Fagor Arrasate kooperatibak Arrasaten bi planta ditu: bat San Andres auzoan eta beste bat Zaldibar auzoko lehengo Gamei enpresako planta.

› Arrasate kooperatiba

› Bedoñatik Arrasateko ikuspegia

› Larriño bidea

BEDOÑA
hainbat auzobide

AUZOBIDEAK	AUZOBIDEAK
Bedoñabide	Iranzabaleta
Bedoñatik Otxiagarako bidea	Kurtzebidea
Orenaga erregebidea	Larriño bidea
Urizar erregebidea	Oro bidea

abendua

"Dibertsitatea onartzean eta barneratzean munduaren irudi osotuagoa onartzen ari da eta, era berean, dibertsitate hori bultzatzen duen "beste horrek" gureaz kontzienteagoa izaten laguntzen du." Jone Miren Hernandez

astelehena 1

martizena 2

eguaztena 3

Euskera eguna

A	M	E	E	E	Z	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

eguena 4

eguakotxa 5

zapatue 6

San Nikolas

domeka 7

Eguna..........

Gaia..........

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 8

martizena 9

eguaztena 10

Bedoñan Santa Eulalia

A	M	E	E	E	Z	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

lotazille

eguena 11

eguakotxa 12

zapatue 13

domeka 14

Eguna..

Gaia..

....

....

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

abendua

Nahiz eta hizkuntzaren jabe ez izan, maila batean edo bestean familia guztiek transmititu dezakete, hizkuntza ezagutaraziz eta maitaraziz, egun batean haur horrek euskara bere egin dezan.
Paula Kasares

astelehena 15

martizena 16

eguaztena 17

A	M	E	E	E	Z	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

eguena 18

eguakotxa 19

zapatue 20

domeka 21

Eguna..

Gaia..

....

....

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 22

Santamasak

martizena 23

eguaztena 24

Olentzero

SOPA SALDIA EMON

A	M	E	E	E	Z	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

eguena 25

eguakotxa 26

zapatue 27

domeka 28

Eguna

Gaia

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

Malbe:"Ura eta larre libreak"

Alejandro Iturbe Arana "Malbe" 1888. urtean jaio zen Bedoña auzoko Bidasoro baserrian, Aretxabaletako auzo zenean- eta 1967. urtean hil zen .

Artzaina lanbidez, auzoan eta Leintz bailaran ezaguna zen bere izateko modu independentea eta nortasunarengatik. Bere bizitzaren inguruan hainbat pasarte, borroka, xelebrekeria eta lorpen jasoz Marixol Iparragirre euskal preso eskoriatzarrak eta Joseba Garitaonandia arrasatearrak 2008. urtean liburu bat idatzi zuten.

Ezaguna zen bailaran berak egiten zuen aldarrikapena "Aguas y pastos libres" -Urak eta larreak aske- eta liskar eta epaiketa ugari izan zituen, iraganean herri lurrak izan ziren larre eta basoetan bazkatzera eramaten zuelako bere artaldea.

› Alejandro Iturbe Arana "Malbe" (Magalbe)

Liburuaren egileek Euskal herriko hainbat artxibategi arakatu eta gero horren baieztapena topatu zuten. Iraganean, gerren ondorioz eta gobernuek behartuta, udalak asko txirotu ziren eta herri lurrak saltzera behartuta izan ziren. Kontua da, lurren erabilerako baldintza zehatzak jarri zituztela, egun betetzen ez direnak. Hala nola, **herri lurrak izandakoak ezin direla hesiz itxi eta ur zein larreak erabiltzeko aukera izan behar dela.**

Ezin da jakin zelan zekien "Malbek" hori, baldintza horiek XIX. mendearen erdian onartu zirelako, baina "Malbek" eskubide horien alde borrokatu zuen.

Eskubide horren baieztapena 1811, 1853 eta 1889an, hurrenez hurren Eskoriatza, Aretxabaleta eta Arrasateko udalek hartutako akordio batzuetan agertzen da.

› Kanpazar

› San Balerio

MEATZERREKA
hainbat auzobide

1899KO AUZOBIDEAK	BESTE AUZOBIDE BATZUK
Galarragabide	Etxabarri estrada
Miraflores	Untzobia bidea
Echaldebarri	Kanpanzar erregebidea
Costobal bide	Salturri bidea
Aquei bide	San Balerio bidea
Galarraga estrada	Santutxo bidea
Zaraa barri aldea	San Kristobal

"Zailtasunak dituen edozein komunitatek biktimismorako joera duela uste dut, eta biktimismoa oso kaltegarria da aurrera egiteko".
Kike Amonarriz

astelehena 29

martizena 30

eguaztena 31

ilbaltza

A	M	E	E	E	Z	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

eguena 1

eguakotxa 2

zapatue 3

domeka 4

Eguna..

Gaia..

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 5

martizena 6

eguaztena 7

A	M	E	E	E	Z	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

eguena 8

eguakotxa 9

zapatue 10

domeka 11

Eguna..

Gaia..

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

Haurra eskolara (D ereduko gelara) bidali eta, horrenbestez, euskalduntze-bide sendoan sartua dagoela uste izatea gehiegizko ustea da.
Mikel Zalbide

astelehena 12

martizena 13

eguaztena 14

A	M	E	E	E	Z	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

eguena 15

eguakotxa 16

zapatue 17

domeka 18

Eguna..........

Gaia..........

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 19

martizena 20

eguaztena 21

A	M	E	E	E	Z	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

eguena 22

eguakotxa 23

zapatue 24

domeka 25

Eguna...

Gaia...

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 26

martizena 27

eguaztena 28

KANPOLARROSIA IZAN

A	M	E	E	E	Z	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

ilbaltza katuille

eguena 29

Meatzerrekan San Baleixo jaiak

eguakotxa 30

zapatue 31

domeka 1

Eguna..

Gaia..

....

....

Tutorearen sinadura — Gurasoen sinadura

http//guraso.com

San Balerio iturburutik etxeetara ura eraman zuten

Herriguneko biztanleei ura hornitzeko, lehendabiziko aldiz 1879. urtean Altamirako iturritik hartu zuten ura, garai hartako San Frantzisko plazara bideratzeko, eta horretarako iturri monumental bat egin zuten.

Ura etxeetara ekartzeko lanak 1896. urtean hasi ziren. Biztanleak ugaritzen ari zirenez, edateko uraren hornikuntza eta garbitasunarena arazo larria bilakatu ziren.

Aurrekontua 41.937,75 PTAkoa izan zen, proiektuaren egilea Pedro Jose Astarbe eta ura Meatzerreka San Balerio iturburutik ekarri zuten Goikobalura; han depositu erregulatzaile bat jarri zuten. Emaria zen 2 litro segundokoa, eta hori ordaintzeko, obrak 50.000 PTAko mailegu bat eskatu zuen Udalak, hasieran 15.000 PTA jarri zuen eta gainerako diru kopurua 35.000 PTAko %5eko interesarekin. Mailegua ordaintzeko garantia izateko, Udalak ardoaren gaineko arbitrioa handitu zuen.

XX. mendeko 1950eko eta 1960ko hamarkadetan bizi zen biztanleriaren hazkundeak areagotu egin zuen edateko uraren urritasuna eta Goikobaluko ur gordailuaren jarioari Aretxabaletako Urbaltzekoa gehitu behar izan zioten 1956an. Baina hura nahiko ez zela, 1958. urtean Eskoriatzako Bolibar auzoraino iritsi zen proiektu berri baten hoditeria.

XX. mendeko 1960ko eta 1970ko hamarkadetan ere edateko uraren hornikuntza bermatzeko, auzoetan ur depositauk egin zituzten, hango iturburuetatik ura pilatzeko eta etxeak hornitzeko. Geroago, 1979an Urkulu urtegia egin zuten eta 1986az geroztik ur hornikuntza handik jasotzen dugu.

› Goikobaluko ur depositu zaharra

› Gesalibar

› Doktor Añibarro kalea

GESALIBAR
hainbat auzobide

KALEAK/PLAZAK	1899KO AUZO BIDEAK	BESTE AUZOBIDE BATZUK	BESTE AUZOBIDE BATZUK
Doktor Añibarro (Kale Izendegian ez)	Mendiguren	Amati(an)o/San Jurgi bide	Armaola bide
	Urkiolabide	Bidebarri	Atxabal bide
	Parraiabide	Erenuzketa bide	Bustingorrixeta bide
	Lizueta aldea	Santa Agueda erregebidea	Zabalain
	Artabilla bide	Ubao bidea	Utxuxako bidea

Nire iritzirako, erdarakada, komunikazio tresna den heinean eta efektiboagoa baldin bada beste esamolde bat baino, zergatik ez erabili?
Maialen Lujanbio

astelehena 2

martizena 3

eguaztena 4

A	M	E	E	E	Z	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	

katuille

eguena 5

Gesalibarren Santa Ageda

eguakotxa 6

zapatue 7

domeka 8

Eguna...

Gaia...

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 9

martizena 10

eguaztena 11

A	M	E	E	E	Z	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	

katuille

eguena 12

eguakotxa 13

zapatue 14

Iñauteriek

domeka 15

Eguna..

Gaia..

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

> Kezka hori detektatu dugu eta une honetan, euskara ez dago kinka larrian etorkinengatik.
> Amelia Barquin

astelehena 16

martizena 17

Iñauteriek

eguaztena 18

A	M	E	E	E	Z	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	

eguena 19

eguakotxa 20

zapatue 21

domeka 22

Eguna..

Gaia..

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 23

martizena 24

eguaztena 25

GORRI EGON

A	M	E	E	E	Z	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	

katuille martixe

eguena 26

eguakotxa 27

zapatue 28

domeka 1

Eguna...

Gaia...

....

....

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

http//guraso.com

Argi Errotak argindarra ekoizten zuen

Arabako mugatik 150 metrora zegoen, zubi zaharraren ondoan, eta Aduana etxearen parean.

Aramaio errekatik aprobetxamendu hidraulikoa zeukan, 150 litro segundoko eta Zubiandi errekatxoaren jauzia 13´95 metrokoa zen.

Arabako Gobernu zibilak onartu zuen 1904an proiektua eta elkarteak 100 pezetako akzioen ekarpenekin hasi zuen jarduera.

Gesalibar, Garagartza, eta Uribarri auzoei zein Arrasateko zonalde bati argindarra hornitzen zien zentralak.

Anekdota gisa, Arrasateko azkeneko argiteriaren azkeneko abonatua Olarte kalea 22ko egoiliarra izan zen, Lorenzo Balanzategui-Bar Lorenzoko jabea-

Lehendabiziko gerentea Demetrio Luco izan zen eta gero lehendakaria Jose Maria Ugarte. 1940an saldu zuten. 1950az geroztik, Ormaetxea familia jabetu zen, zerrategi mekaniko moduan erabiltzeko.

› Argierrota

› Udalatx Udalako ingurumen eskolatik

› Dolara baserria

UDALA
hainbat auzobide

1899KO AUZOBIDEAK	BESTE AUZOBIDE BATZUK
Udala bide	Beheko birie
Larrazar (Labesur) bide	Bide zigurre
Obiaga bide	Aitaburuko birie
Isasparren	Erregetxon bidea
Pagueta	Goiko birie

Gaitasun komunikatiboa ez da hizkuntzek duten propietatea, hiztunek dutena baizik
Juan Carlos Moreno Cabrera

astelehena 2

martizena 3

eguaztena 4

A	M	E	E	E	Z	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23/ 30	24/ 31	25	26	27	28	29

eguena 5

eguakotxa 6

zapatue 7

domeka 8

Emakume langilearen nazioarteko eguna ♀

Eguna..

Gaia..

....

....

Tutorearen sinadura Gurasoen sinadura

astelehena 9

martizena 10

eguaztena 11

A	M	E	E	E	Z	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23/ 30	24/ 31	25	26	27	28	29

martixe

eguena 12

eguakotxa 13

zapatue 14

domeka 15

Eguna

Gaia

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

Euskara ahoan, ez hangoan.
Angel Lertxundi.

astelehena 16

martizena 17

eguaztena 18

A	M	E	E	E	Z	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23/ 30	24/ 31	25	26	27	28	29

eguena 19

eguakotxa 20

zapatue 21

domeka 22

Eguna..

Gaia..

....

....

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 23

martizena 24

eguaztena 25

ZARTADIA EDUKI

A	M	E	E	E	Z	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23/ 30	24/ 31	25	26	27	28	29

eguena 26

eguakotxa 27

zapatue 28

domeka 29

Eguna..

Gaia..

....

....

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

http//guraso.com

Lehengo eskola Udalako Ingurugiro Eskola bihurtu zen

Errepublika garaian, Gipuzkoako Aldundiak bideraturiko "Gipuzkoako auzo eskolen proiektua"ren barruan, Udala auzoko eskola eraiki zuten 1934. urtean. Geroago, Gesalibar, Garagartza eta Bedoña auzokoak eraiki zituzten.

- 1991. urtean Arrasateko Udalak sortu zuen ingurumen eskola hau eta harrezkero Haur Hezkuntza, Lehen Hezkuntza eta DBHko ikasle ugari pasatu da ingurumen hezkuntza lantzeko.
- Eskolaren helburu nagusiak izan dira ingurumenaren berri jakitea, ingurumeneko arazoez jabetzea eta ingurumenarekiko jarrera positiboak bultzatzea, hainbat jardueraren bidez: Ekosistemak aztertzeko ibilbideak: ibaira, artadira, auzora, Ingurumen baloreak lantzeko simulazio jolasak, naturan zentzuak esnatu eta lantzeko jolasak. Tailerrak: zabor poltsak aztertzea, ogia egitea, sua egitea, margoak egitea.

Eskolak dituen azpiegiturarekin, 38 ohe, jangela, erabilera anitzeko gela, laborategia, frontoia eta sukaldearekin egun bat, bi, hiru, lau edo bost eguneko egonaldiak antolatzen ditu.

Hainbat urtetan “Udalaitzpetik” izeneko aldizkaria, 4 ale urtean, argitaratu izan du, ingurumen inguruko gaiak jorratzeko eskolekin. Eskolako Agenda 21en, aspalditxotik, besteak beste, zaborra gaia landu du zentroak etengabe, CEIDA zentroarekin elkarlanean antolatutako jardunaldietan eta kanpainetan. Debagoieneko mankomunitatearekin batera zaborra, ura, kutsaduraren inguruan ikasturteko kanpaiak antolatu ditu mankomunitateko herri guztietan.

› Antzinako eskola ezkerrean.Gaur UIE

› Maiatzaren bata plaza

aprille apirila

› Solozar baserria

SAN ANDRES
kaleak, plazak eta hainbat auzobide

KALEAK/PLAZAK	KALEAK/PLAZAK	1899KO auzobideak
Alfontso VIII	Hiruki plaza	Bedoña bide
Andaluzia	Intxausti	San Josepe
Araba etorbidea	Kontzezino	Azubebide
Aramaio	Kurtze txiki plaza	Bedoñabe estrada
Azeri	Leintzibar	Solozarbide
Doktor Bañez	Jose Maria Bidezarra Arizmendiarreta pasealekua	
Doktor Cordoba y Oro	Maiatzaren bata plaza	Murubide
Errebuelta	Maisu Guridi	San Andres bide
Garro jenerala	Nabas Tolosa	Bolinate bide
Gipuzkoako Foruen plaza	San Andres	
Gudarien plaza	San Josepe	

Euskararen etorkizuna lortzen duen gizarte bizitzan dago, teknologia berrietan aukera gutxi izango baitu.
Jon Sarasua.

astelehena 30

martizena 31

eguaztena 1

A	M	E	E	E	Z	D
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

aprille

eguena 2

eguakotxa 3

zapatue 4

domeka 5

Eguna

Gaia

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 6

martizena 7

eguaztena 8

A	M	E	E	E	Z	D
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

eguena 9

eguakotxa 10

zapatue 11

domeka 12

Eguna..........

Gaia..........

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

Hizkuntza alternantzia baliatu behar genuke.
Esti Amorrortu.

astelehena 13

martizena 14

eguaztena 15

A	M	E	E	E	Z	D
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

eguena 16

eguakotxa 17

zapatue 18

domeka 19

Eguna.................................

Gaia.................................

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 20

martizena 21

eguaztena 22

A	M	E	E	E	Z	D
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

eguena 23

eguakotxa 24

zapatue 25

domeka 26

Eguna..

Gaia..

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 27

martizena 28

eguaztena 29

A	M	E	E	E	Z	D
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

aprille loraille

eguena 30

eguakotxa 1

San Andreseko jaiak

zapatue 2

domeka 3

Eguna..

Gaia..

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

HERENSUGEAREN KONDAIRA.

Antzina ba omen zegoen Murugain izeneko mendian Arrasate herria uxatzen zuen herensuge bat. Abere erraldoi horrek zerga bat ezarria omen zien arrasatearrei: urtero herriko neskaren bat ematea jateko.

Eta noizean behin, urtero-urtero, Mandoin izeneko mendi magaletik neskatoaren bila jaisten zen. Oraindik ere hau esaten dute: Arrasateko gurutzegunetik Olandixora, eta Mandoin eta Untzillako bideak, bere buztankaden bidez zabaldutakoak direla.

Beraz, arrasatearrok herensugearekin topo ez egitearren neskato bat lagatzen zioten, Txozagorri izeneko aldapan hartu eta jan zezan.

Baina urteak igaro ahala, herritarrak aspertzen ari ziren gehiegikeria hartaz, eta erabakiren bat hartu behar zutela zioten. Inguruko herritar bati bururatu zitzaion ideiarik azkarrena: argizarizko neskatxo bat egitea, gero herensugeari emateko.

Bada, herensugearen urteroko eguna etorri zenean, Txozagorrin jarri zioten neskatxoa, baina orain argizarizkoa. Herensugeak ez zion antzeman eta berehalaxe hasi zen jaten. Bere ikaragarrizko ahoa mugitzen hasi zenean argizaria urtzen hasi zitzaion, eta hortzaginak eransten zitzaizkion. Orduan, ezkutatuta zeuden zenbait herritarrek (errementariek) burdinoletan gori- gori jarritako burdin eztenak hartu eta aberearen gorputzean sartu zituzten. Herensugearen garrasiak itzelezkoak izan ziren. Handik laster hil zen, eta harrez gero, pozik bizi izan ziren arrasatearrak, Herriak ospatu zuen hori eta herriari-tokiari Mont(e) (del) dragón izena jarri zioten"

› Herensuagearen ibilbidea (Murugain-Mandoin-Olandio)

› Sailuente plaza

› Kiroldegia.Elkano kalea

*MUSAKOLA
kaleak, plazak eta hainbat auzobide

KALEAK/PLAZAK	KALEAK/PLAZAK	1899ko AUZOBIDEAK
Antso Abarka	Joan Bengoa	Itsasondoko estrada
Maixu Aranbarri plaza	Kale txikia	Epele erreca
Bidekurtzeta	Lapurdi	Mojategui estrada
Doktor Bolibar	Legargain (Musakola Eta Zaldibar)	Sagurdia zar bide
Doneztebe Portuko	Legarra plaza	Sagurdia aldeco
Elkano	Nao Santiago	Aranguren alde
Errando Gebarako	Oñati	Arbe bide
Etxagibel notarioa	Sailuente plaza	Garratz estrada
Galizia	Santa Teresa	Cataide estrada
Gernika ibilbidea	Zigarrola	
Gipuzkoa etorbidea	Zuberoa	

Euskararen normalizazio legeak deserosoak izan behar dira, jakina.
Lorea Agirre.

astelehena 4

martizena 5

eguaztena 6

A	M	E	E	E	Z	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

eguena 7

eguakotxa 8

zapatue 9

domeka 10

Eguna..

Gaia..

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 11

martizena 12

eguaztena 13

A	M	E	E	E	Z	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

eguena 14

eguakotxa 15

Musakolan San Isidro

zapatue 16

domeka 17

Eguna..

Gaia..

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 18

martizena 19

eguaztena 20

Zereko zerean dagoen zera ekatzu!

A	M	E	E	E	Z	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

eguena 21

eguakotxa 22

zapatue 23

domeka 24

Eguna..........

Gaia..........

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 25

martizena 26

eguaztena 27

A	M	E	E	E	Z	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

eguena 28

eguakotxa 29

zapatue 30

domeka 31

Eguna

Gaia

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

Olatxo baserria

Olatxo baserria; burdinola izan eta gero, XX. mendearen hasieran Hilados de Yute izeneko enpresak bere jarduna hasi zuen bertan eta 1910. urtera arte jardun zuen.

Geroago sokak egiteko lantegia bihurtu zuen eta itsasontzientzako kordelak eta maromak egiten zituzten, baina negozioak arrakasta gutxi izan zuen.

Pentsuak egiteko lantegia bihurtu zen eta 1923. urte arte langintza horretan aritu zen. Berriro 1940an OMU mosaikoak izeneko enpresa sortu zuten eta Musakolako instalazioetan 1989. urtera arte izan zen.

Garai horretan, eremu horretan, errekaren ibilbidea aldatu, Kataide eta Olatxo baserriak botatakoan, Kataide industrialdea eraiki zuten eta OMU enpresak Meatzerreka auzora lekuz aldatu zituen bere instalazioak.

Errekak errebuelta handia egiten zuen Olatxo baserriaren ondoan eta trenbidea eskumatik pasatzen zen, Bergarako norabidean.

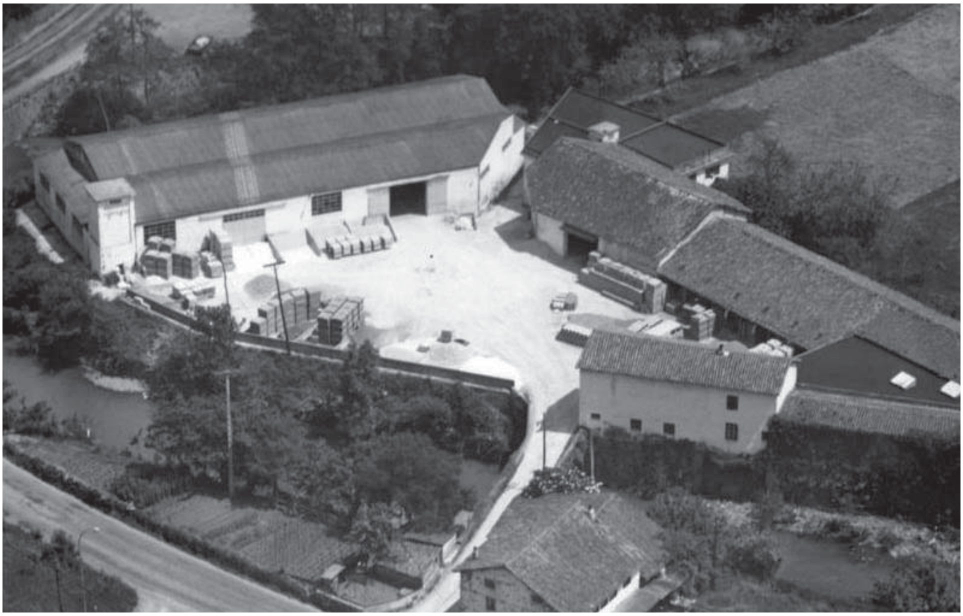

› Olatxo baserria.Omu lantegia

Antzinako Uribarri

Gomistio baserria

URIBARRI
kaleak, plazak eta hainbat auzobide

KALEAK/PLAZAK	KALEAK/PLAZAK	KALEAK/PLAZAK	1899KO AUZOBIDEAK
Anboto	Goiru	Udalpe	Oleaga bide
Aragoi	Itxaropena	Uribarri etorbidea	Bastergain bide
Arimazubi plaza	Jauregibarria	Uribe auzoa	Ramal de Oleaga
Bizkai etorbidea	Kalealdea	Uriburu	Cullamendi bide
Ekutio	Larragain	Usaetxe plaza	Olaran bide
Elizalde	Larrea		Usaetxe estrada
Erguin	Loramendi		Andra Mari bide
Erguinarro	Maitena		Gomixtio bide
Etxeazpia	Munar		
Etxeostea	Olaran		
Gernika ibilbidea	Udala plaza		

Lege babesa behar du euskarak, marketina baino lehenago.
Gari Berasaluze.

astelehena 1

martizena 2

eguaztena 3

A	M	E	E	E	Z	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

eguena 4

eguakotxa 5

zapatue 6

domeka 7

Eguna..

Gaia..

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 8

martizena 9

eguaztena 10

A	M	E	E	E	Z	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

eguena 11

eguakotxa 12

zapatue 13

domeka 14

Eguna

Gaia

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

Euskaldun segitzeko gogoa transmititu behar diegu
gure gazteei, eta euskaldun bizitzeko poza.
Jabier Zabaleta.

astelehena 15

martizena 16

eguaztena 17

A	M	E	E	E	Z	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	**25**	26	27	28
29	30					

eguena 18

eguakotxa 19

zapatue 20

domeka 21

Eguna

Gaia

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

ekaina

astelehena 22

martizena 23

San Juan bezpera

eguaztena 24

San Juanak

A	M	E	E	E	Z	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

eguena 25

San Juanak (Eguzki-Laru)

eguakotxa 26

San Juanak

zapatue 27

domeka 28

Eguna

Gaia

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 29

martizena 30

eguaztena 1

bagille

A	M	E	E	E	Z	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

eguena 2

eguakotxa 3

zapatue 4

domeka 5

Eguna

Gaia

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

Telleria baserriko labea

Telleria baserria Uribarri auzoan zegoen, eta 2002. urtean bota egin zuten. Gaur izen horrekin etxe berri bat eraiki dute, hortik ondoko muino batean..

Baserria bota baino lehen bertan zegoen labea berreskuratu eta gorde zuen Udalak eta egun, Markuleteko industrialdearen lokal batean dago.

Ziurtasuneko aipamen zaharrena XVIII. mendeko erdialdekoa da. 1779. urtean bere jabeak, Pedro Antonio Ugarte, semeari utzi zion jabetasuna "urtean gutxienez labekada bat egiteko baldintzarekin herria hornitu zezan. 1845ean horren ondorengoen izkribu batzuetan Tejerira deituriko baserria " con su horno para ese fin, caseta y tejabanas" zegoela azaltzen da.

Berezitasun bezala, teila egiteko labe hau baserriaren barruan zegoen eta 4 x 6 metroko neurriekin eta 5´30 metroko altuerarekin eta azpiko aldean errekuntza ganberaren bi aho zeuzkan, eta hor erretzen zen beharrezko erregaia, premiazko tenperatura lortu ahal izateko.

Baserria bota eta gero, baserriaren izena erabiliz, 2004an eta 2005ean, bailaran, "Telleria baserriko jaia" izeneko zeramika egileen topaketak antolatu ziren, baina gero topaketari izena aldatu zioten, eta gaur egun ez dute antolatzen.

› Telleria etxea

Begiratu kokapena auzoka eta harremanetan jarri nahi izanez gero, e-posta daukazu.

UDAL ZERBITZUA	HELBIDEA	E-POSTA
Okendo kaleko Ludoteka	Okendo kalea (Erdialdean)	haurrak@txatxilipurdi.com
Uribarriko ludoteka	Usaetxe plaza (Uribarri)	haurrak@txatxilipurdi.com
Santa Marinako ludoteka eta liburutegia	Galicia kalea 1. Tokiargiko eraikinean	haurrak@txatxilipurdi.com
San Andreseko gaztetxokoa	Arrasate dorrearen etxabean	gazteak@txatxilipurdi.com
Uribarriko gaztetxokoa	Usaetxe plaza (Uribarri	gazteak@txatxilipurdi.com
Musakolako gaztetxokoa	Elkano kalea 10	gazteak@txatxilipurdi.com
Kulturate	Azoka kalea 1	biblioteka@arrasate-mondragon.net
Erdialdeko gaztegunea	Pablo Uranga 6 (Erdialdea)	gazteak@txatxilipurdi.com
Amaia antzokia	Otalora litzentziaduna kalea 6	antzokia@arrasate-mondragon.net
Musakolako kiroldegiko instalazioak	Elkano kalea 27	aukea@arrasate-mondragon.net
Iturripeko kiroldegia	Uribarri etorbidea	aukea@arrasate-mondragon.net

lagunen helbide eta telefono zerrenda

IZEN ABIZENAK
JAIOTZA DATA
TEL. ZENBAKIA E-MAILA
HELBIDEA

IZEN ABIZENAK
JAIOTZA DATA
TEL. ZENBAKIA E-MAILA
HELBIDEA

IZEN ABIZENAK
JAIOTZA DATA
TEL. ZENBAKIA E-MAILA
HELBIDEA

IZEN ABIZENAK
JAIOTZA DATA
TEL. ZENBAKIA E-MAILA
HELBIDEA

IZEN ABIZENAK
JAIOTZA DATA
TEL. ZENBAKIA E-MAILA
HELBIDEA

IZEN ABIZENAK
JAIOTZA DATA
TEL. ZENBAKIA E-MAILA
HELBIDEA

lagunen helbide eta telefono zerrenda

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA E-MAILA

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA E-MAILA

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA E-MAILA

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA E-MAILA

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA E-MAILA

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA E-MAILA

HELBIDEA

lagunen helbide eta telefono zerrenda

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA E-MAILA

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA E-MAILA

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA E-MAILA

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA E-MAILA

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA E-MAILA

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA E-MAILA

HELBIDEA

lagunen helbide eta telefono zerrenda

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA **E-MAILA**

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA **E-MAILA**

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA **E-MAILA**

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA **E-MAILA**

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA **E-MAILA**

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA **E-MAILA**

HELBIDEA

lagunen helbide eta telefono zerrenda

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA **E-MAILA**

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA **E-MAILA**

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA **E-MAILA**

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA **E-MAILA**

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA **E-MAILA**

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA **E-MAILA**

HELBIDEA

ARRASATEKO UDALA
AYUNTAMIENTO DE MONDRAGÓN

kutxa

kutxabank